

Virusi vya West Nile

DCHHS
Safe families, healthy lives.

Dallas County Health and Human Services

Virusi vya West Nile ni nini? Virusi vya West Nile (WNV) ni flavivirus ambavyo kihistoria vinapatikana Afrika, Asia Magharibi, na Mashariki ya Kati. Ni mojawapo ya kundi la virusi vinavyoenezwa kwa kuumwa na mbu. Virusi vinaweza kuambukiza binadamu, ndege, mbu, farasi na baadhi ya wanyama wengine. WNV vinaweza kusababisha ugonjwa wastani hadi mbaya zaidi. Watu wengi wanaoambukizwa huwa hawawi wagonjwa. Baadhi huwa na ugonjwa unaofanana na homa ya mafua. Katika hali nadra, virusi vinaweza kuathiri akili na uti wa mgongo na kusababisha uvimbe wa akili, na kusababisha kifo. WNV ni chanzo cha kuendelea kuelimika - si cha hofu. Kujifunza kuhusu virusi na njia za kuzuia maambukizi ni muhimu. Hatua unazochukua zinaweza kusaidia kukulinda dhidi ya magonjwa mengine yanayotokana na mbu, pia.

WNV huenezwa vipi? Kwa jumla, WNV vinaenezwa kwa kuumwa na mbu aliyeambukizwa. Mbu ni wabebaji wa WNV wanaoambukizwa wanapowala ndege walioambukizwa. Kisha mbu walioambukizwa wanaweza kueneza WNV kwa binadamu na wanyama wengine wanapouma. WNV havisambazwi kupitia mguso wa kawaida, kama vile kumgusa au kumbusu mtu aliye na virusi. Katika hali chache sana, WNV vimeenea kupitia utoaji damu, upandikizaji wa viungo, kunyonyesha na hata wakati wa ujauzito kutoka kwa mama hadi mtoto.

Dalili za WNV ni zipi? Kwa kawaida watu huwa na dalili kati ya siku 3 na 14 baada ya kuumwa na mbu aliyeambukizwa. WNV vinaweza kuathiri mfumo mkuu wa neva. Dalili mbaya zinaweza kutofautiana kutoka kwa mtu mmoja hadi mwingine.

- **Hakuna dalili kwa watu wengi.** Takribani 80% ya watu walioambukizwa WNV hawataonyesha dalili zozote na hawatajua wanavyo.
- **Maambukizi madogo kwa baadhi ya watu.** Hadi 20% ya watu wanaoambukizwa wataonyesha dalili ndogo zinazofanana na homa ya mafua, ikiwemo kichwa kuwanga, maumivu ya mwili, kichefuchefu, kutapika, na pia tezi zilizovimba, au upele kwenye kifua, tumbo na mgongo. Kwa kawaida dalili hudumu kwa siku chache. Hii inajulikana kama homa ya West Nile.
- **Maambukizi mabaya kwa watu wachache.** Takribani mtu mmoja kati ya watu 150 walioambukizwa WNV watakuwa na ugonjwa mbaya, kama vile West Nile Encephalitis, West Nile Meningitis au West Nile Meningoencephalitis. Dalili zinaweza kujumuisha kichwa kuwanga na pia kugangamaa kwa shingo na homa kali. Dalili hizi zinaweza kudumu kwa wiki kadhaa au hata miezi. Athari za mishipa ya fahamu zinaweza kuwa za kudumu.
- **WNV inajulikana kwa kusababisha kifo katika hali nadra.**

WNV hutibiwa vipi? Hakuna tiba mahususi kwa maambukizi ya WNV. Katika hali zisizo mbaya, watu huwa na dalili kama vile homa na maumivu ambayo hutoweka yenyewe. Katika hali mbaya zaidi, watu wanaweza kuhitaji kuenda hospitalini wanapoweza kupata tiba ikiwemo majimaji ya mishipa, kusaidia kwa huduma za kupumua na uuguzi.

Ninapaswa kufanya nini nikishuku kuwa nina WNV? Ikiwa unashuku kuwa una WNV, mwone daktari au mhudumu wako wa afya haraka iwezekanavyo. Watapima vipimo vinavyohitajika ili kutambua na kutibu hali yako. Ugonjwa wa WNV usio mbaya mara nyingi hujiimarisha wenyewe. Ukiwa na dalili za hali mbaya zaidi za ugonjwa wa WNV, kama vile maumivu mabaya ya kichwa au kuchanganyikiwa kusiko kwa kawaida, pata ushauri wa daktari mara moja.

Ninaweza kufanya nini? Jilinde kwa kutumia njia hizi 4.

- **DEET Siku Nzima Kila Siku**
Ukiwa nje, tumia vizuiaji vya wadudu vilivyo na DEET au vizuiaji vingine vya EPA vilivyoidhinishwa na ufuate maagizo.
- **Vazi**
Valia nguo ndefu, isiyobana na inayong'aa nje.
- **Kuondoa maji**
Ondoa maji yote yaliyotumia ndani na karibu na nyumbani kwako.
- **Jioni na Alfajiri**
Punguza shughuli za nje wakati wa jioni na alfajiri mbu wanaposhughulika.